

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за физическото възпитание и спорта

Обн., ДВ, бр. 86 от 18.10.2018 г., в сила от 18.01.2019 г., изм., бр. 17 от 26.02.2019 г., доп., бр. 35 от 30.04.2019 г., изм. и доп., бр. 64 от 13.08.2019 г., в сила от 13.08.2019 г.

Основната цел на предложения проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за физическото възпитание и спорта /ЗФВС/ е привеждането му в съответствие със Световния антидопингов кодекс 2021 .

Борбата срещу употребата на допинг в спорта е водещ приоритет в държавните политики в световен план, като основният нормативен акт, с който се регулира антидопинговата дейност на международно ниво е Световният антидопингов кодекс /Кодекса/. Целта му е да насърчи антидопинговите усилия чрез всеобщо хармонизиране на антидопинговите политики, правила и разпоредби в рамките на спортните организации и сред публичните власти. Крайната цел е всички състезатели да се възползват от едни и същи антидопингови процедури и защиты, независимо от спорта, националността или държавата, в която са тествани, така че всички спортисти да могат да участват в състезания, които са безопасни и справедливи.

Република България е страна по Конвенцията срещу употребата на допинг на Съвета на Европа, съставена в Страсбург на 16 ноември 1989 г. (ратифицирана със закон – ДВ, бр. 36 от 1992 г.; обн., ДВ, бр. 50 от 1997 г.) и Допълнителния протокол към Конвенцията срещу употребата на допинг на Съвета на Европа, съставен във Варшава на 12 септември 2002 г. (ратифициран със закон – ДВ, бр. 17 от 2005 г.; доп., бр. 82 от 2005 г.). Кодексът е задължителен за страната ни по силата на подписаната Декларация от Копенхаген за борба срещу допинга в спорта от 03.03.2003 г. и ратифицираната от Република България международна конвенция - Международната конвенция за борба с употребата на допинг в спорта, съставена в Париж на 19 октомври 2005 г. (ратифицирана със закон – ДВ, бр. 105 от 2006 г.; обн., ДВ, бр. 24 от 2007 г.).

Световният антидопингов кодекс е приет за първи път през 2003 г. и влиза в сила през 2004 г. Впоследствие са направени три изменения - първото влиза в сила 1 януари 2009 г., второто влиза в сила от 1 януари 2015 г., а третото е в сила от 1 април 2018 г. (изменения за съответствие). Изменената версия на Световния антидопингов кодекс за 2021 г. влиза в сила на 1 януари 2021 г.

В световен мащаб Световната антидопингова агенция /САА/ е тази независима международна организация, която е натоварена с координацията, контрола и превенцията в борбата срещу употребата на допинг в спорта. Основната задача на САА е да съблюдава спазването на изискванията на Световния антидопингов кодекс и международните стандарти към него от подписалите го страни. Въпреки че САА е отговорната институция за прилагане на Кодекса, подписалите страни са тези, които отговарят за прилагането на практика на неговите разпоредби, чрез политики, правни норми и програми, в зависимост от правомощията и компетентността им. Държавната политика следва да бъде в пълно съответствие с

международните стандарти и изисквания на САА, като всяко несъответствие може да доведе до негативни последици за страната и развитието на спорта в международен план.

Съгласно чл.7.1.1 от Международния стандарт за съответствие на подписалите страни с Кодекса, съобразно задължението си за мониторинг на съответствието на подписалите страни с Кодекса по членове 20.7.3 и 24.1.1 от същия, САА преглежда правилата и разпоредбите (и/или законодателство, ако по този начин е приложен Кодексът в конкретна държава) на подписалите страни, за да се гарантира, че те съответстват на Кодекса и на международните стандарти. На това основание, настоящият законопроект е съгласуван със САА и отразява направените от нея предложения.

Допълнението в чл.31, ал. 5 от ЗФВС изяснява минималните основни принципи, приложими за органите за изслушване /Дисциплинарната комисия и Българският спортен арбитраж към Българския олимпийски комитет/, съгласно чл.8.8 от Международния стандарт за управление на резултатите.

Измененията в чл.89 от ЗФВС отразяват допълненията в Кодекс 2021 във връзка с новия Международен стандарт за образованието. Международният стандарт за образование е задължителен и е част от Световната антидопингова програма. Образованието е основен стратегически способ, чрез който се насърчава поведение в съответствие със стойностите на чистия спорт и предотвратяване употребата на допинг.

В чл.90 от ЗФВС е прецизирана съществуващата уредба на антидопинговите нарушения и съответстващите им санкции, съобразно направените изменения и допълнения в Кодекс 2021, като е въведено и ново нарушение. Съгласно чл.23.2.2 от Кодекса, нарушенията на антидопинговите правила и санкциите попадат в обхвата на тези разпоредби на Кодекса, които е задължително да бъдат приложени без съществени промени.

В чл.91, ал.1 от ЗФВС, съобразно чл.20.5 от Кодекса е направено допълнение, че Антидопинговият център е независим в своите оперативни решения и дейности. В посочения текст на Кодекса е дефинирана ролята на националните антидопингови организации – в своите оперативни решения и дейности, да бъдат независими от спорта и правителството, включително и без ограничение, като забраняват всяко участие в техните оперативни решения или дейности от страна на лице, което същевременно участва в управлението или дейностите на международна федерация, национална федерация, организация за спортни прояви на най-високо ниво, национален олимпийски комитет, национален параолимпийски комитет или правителствена служба, отговаряща за спорта или за антидопинговите дейности.

Относно чл.148 от ЗФВС, САА е отразила, че съгласно чл.10.12 от Кодекса, пропорционалното възстановяване на разходи или финансовите санкции за нарушения на антидопинговите правила не са задължителни, могат да бъдат наложени само в случаите, когато приложимият максимален период на лишаване от права, вече е бил наложен и при спазване на принципа за пропорционалност. Ето защо, в предложения законопроект е предвидена отмяна на чл.148, което не възпрепятства спортните организации да предвидят в правилата си или договорите си със спортистите подобни последици.

Очакваният резултат от прилагането на предложените законови изменения и допълнения е постигане на съответствие със Световния антидопингов кодекс 2021 и международните стандарти към него, което ще даде възможност за своевременно актуализиране на подзаконовата нормативна уредба, така че същата да влезе в сила от 1 януари 2021 г.